

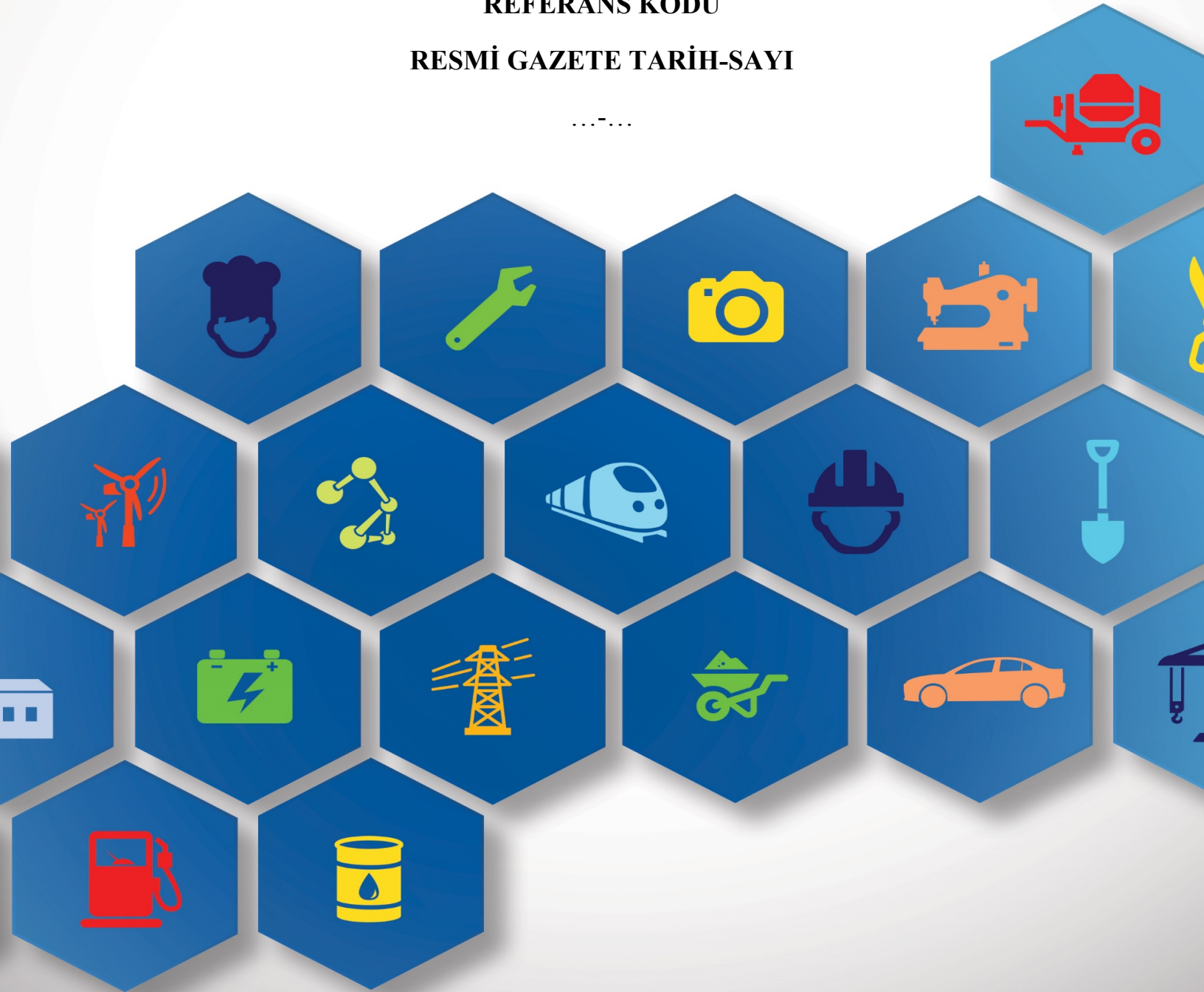
KÜÇÜKBAŞ KIRKIM ELEMANI

SEVİYE 3

REFERANS KODU

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI

...-...

Meslek:	KÜÇÜKBAŞ KIRKIM ELEMANI
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Tarım ve Orman Bakanlığı Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tarım, Avcılık, Balıkçılık Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/ Sayı:	 Tarih ve08.01.2026 Sayılı K
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	...
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, 8 seviyeli Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine göre Seviye 3 olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İş yerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

DEZENFEKSİYON: Mikroorganizmaların ortadan kaldırılması için temizlik yapılmasını,

HAYVAN REFAHI: Hayvanların acı, stres ve korkudan uzak şekilde yaşamasını,

HİJYEN: Ekipman ve ortamın temizlik kurallarına uygun tutulmasını,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İLK YARDIM: Profesyonel sağlık yardımı gelene kadar yapılan müdahaleleri,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KIRKIM MAKASI: Kol gücüyle çalışan ve yün/kıl/tiftik kesmede kullanılan makası,

KIRKIM MAKİNESİ: Elektrikli veya akülü olarak çalışan, yün kesme cihazını,

KIRKIM: Hayvanların yünlerinin/kıllarının/tiftiklerinin sağlıklı, hijyenik ve uygun yöntemlerle kesilmesi işlemi,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KÜÇÜKBAŞ HAYVAN: Damızlık, et, süt ve yapağı üretimi amacıyla yetiştirilen koyun, keçi türünden hayvanları,

MAKİNE BAKIMI: Makine ve ekipmanların kullanım öncesi ve sonrası kontrolleri,

POZİSYONLAMA: Hayvanın kırkımına uygun pozisyona getirilmesini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

TEHLİKE: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya iş yerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

YARA BAKIMI: Kesik ve sıyrıkların dezenfekte edilmesi ve tedavisini,
ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	5
2. MESLEK TANITIMI	6
2.1. Meslek Tanımı	6
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	6
2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler	6
2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları	6
3. MESLEK PROFİLİ	8
3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri	8
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar	13
3.3. Tutum ve Davranışlar	13
Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar	14

1. GİRİŞ

Küçükbaş Kırkım Elemanı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Tarım ve Orman Bakanlığı Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı (TOB/EYDB) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Tarım, Avcılık, Balıkçılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Küçükbaş Kırkım Elemanı (Seviye 3), iş sağlığı ve güvenliği ile çevreye ilişkin önlemleri alarak; küçükbaş hayvanları uygun şekilde sabitledikten sonra üstlerindeki yapağının/kılın/tiftiğin; sağlıklı, hijyenik ve hayvan refahına uygun şekilde, uygun makas yada makineler ile kırkımını yapabilen/derisinden ayırabilen, kırkım makas ve/veya makinelerinin bakım ve temizliğini yapabilen, koyundan elde edilen yapağıyı ve keçiden elde edilen tiftik veya kılı kalitesine göre ayırabilme bilgi ve becerisine sahip, mesleki gelişim faaliyetlerine katılan nitelikli kişidir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 6121 (Çiftlik ve süt hayvanları yetiştiricileri)

2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler

2872 sayılı Çevre Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5488 sayılı Tarım Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6098 sayılı Türk Borçları Kanunu (Genel Hizmet Sözleşmesi ile ilgili maddeleri)

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

**Mesleğin icrasına yönelik İSG, Çevre ve diğer konulardaki mevzuata uyulması esastır.*

2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Küçükbaş Kırkım Elemanı (Seviye 3)'ın çalışma ortamı, mevsimsel olarak açık veya kapalı alanlardır. Hava koşullarına göre kapalı alan olarak ağıl/ahırlar, açık alan olarak da işletme bahçesi veya avluları ile mera/otlaklar kullanılır. Sürünün tür/ırk özelliklerine uygun olarak bu mekânları kullanma süreleri farklılık gösterir. Mevsimsel ve bölgesel yoğunluklara göre çalışma temposu artabilir.

Küçükbaş Kırkım Elemanı (Seviye 3), sürekli hareket halinde olup uzun süre ayakta çalışabilir. Mesleğin icrası esnasında hayvan gübresi, toz ve yün liflerine maruz kalma, hayvandan insana geçen bulaşıcı hastalık riski ve kırkım makası yada makinesi gibi kesici

aletlerden kaynaklanan yaralanma riskleri bulunmaktadır. Mesleğe yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerle kaynağında mücadele edilir ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyularak bu riskler bertaraf edilir. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda ise işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri

Görev	A. İSG, çevresel sürdürülebilirlik ve kalite gerekliliklerini uygulamak			
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.1	Çalışma alanında, arazilerde, ağıl/ahırda İSG ve acil durum önlemleri almak	A.1.1	Kırkım alanının temiz, kaymaz, iyi aydınlatılmış ve havalandırılmış olmasını sağlar.	1. Kırkım ortamlarında İSG önlemleri 2. Kırkım ortamları için tehlikeli ve riskli durumlar 3. Kırkım ortamları için temizlik, dezenfeksiyon ve düzen kuralları 4. Kırkım ortamları için acil durumlar ve alınması gereken önlemler 5. Makine, araç ve gereçler için sağlık ve güvenlik kuralları 6. Çalışma ortamında kullanılacak KKD ve KE. ler 7. Kırkım ortamlarında çevre koruma önlemleri ve iş süreçlerine uygulama 8. Ortama bulaşma riski olan ve çevreye zarar verebilecek maddeler ile bu maddelere karşı uygulanacak önlemler 9. Atıkların kaynakta doğru ayrılması, geri dönüşüm faaliyetleri 10.Yapılan işlemlerin çevresel etkilerini tanımlama 11.Çevreye yönelik tehlike ve riskleri tanımlama 12.Çevresel tehlike ve risklere karşı belirlenmiş önlemleri uygulama 13.Enerji ve doğal kaynakların etkin ve verimli kullanımı
		A.1.2	Kırkılan hayvanlarda olası küçük hafif kanamalı durumlarda yara bakımı üzere gazlı bez, pamuk, dezenfektan (iyot, alkol) antibiyotikli pomat ya da sprey gibi ilk müdahale malzemelerini hazır bulundurur.	
		A.1.3	Kırkım makineleri ve makaslarını güvenli ve çalışır durumda olduğunu kontrol eder.	
		A.1.4	Olabilecek küçük çaplı kazalara karşı ilk yardım çantasını hazır bulundurur.	
A.2	İş süreçlerinde çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.2.1	Olası çevresel tehlike ve risklere karşı alınması gereken önlemleri talimatlara uygun biçimde uygular.	
		A.2.2	Kırkım yapılacak alanın temizliğini, havalandırmasını ve kimyasal maddelerle dezenfeksiyonunu sağlar.	
		A.2.3	Kırkım sırasında oluşacak katı atıkları (kirli yün, ambalaj atıkları vb.) çevreye zarar vermeyecek şekilde toplar ve ayrıştırır.	
		A.2.4	Geri dönüşümü olan atıkları atık türüne göre tasnif eder.	
		A.2.5	Dezenfektan ve yağ gibi kimyasalları dikkatli kullanır.	
		A.2.6	Kimyasal madde kalıntılarını güvenli şekilde bertaraf eder.	
A.3	Sürdürülebilirlik stratejilerini uygulamak	A.2.7	Gürültü kirliliğini önlemek için ekipmanları sadece gerekli sürelerde çalıştırır.	
		A.3.1	Kurumun sürdürülebilirlik stratejileri doğrultusunda belirlenen ilkelerine uygun şekilde görevlerini yerine getirir.	
		A.3.2	Çalışma sürecinde kullanılan su, enerji, sarf malzemesi ve benzeri kaynakların etkin, tasarruflu ve verimli bir şekilde kullanılmasına yönelik önlemleri alır/alınmasını sağlar.	
		A.3.3	Çalışma sürecindeki tüm faaliyetleri doğaya ve doğal kaynaklara	

			zarar vermeden yürütür.	14.Su, enerji ve malzeme tüketimini azaltmaya yönelik temel tasarruf uygulamaları 15.Yenilenebilir enerji kaynaklarını tanıma ve iş süreçlerinde değerlendirme
		A.3.4	Sürdürülebilirlik yaklaşımının geliştirilmesi amacıyla yapılan çalışmalara görev tanımı kapsamında destek verir.	
A.4	Kişisel koruyucu donanım (KKD) kullanmak	A.4.1	Hayvandan insana bulaşabilecek biyolojik etmenlerin (mikrobiyolojik, parazitolojik, vs..) bulaşması tehditlerini önceden tahmin ederek gerekli önlemleri alır.	
		A.4.2	Kişisel Koruyucu Donanım (eldiven, gözlük, kulaklık, maske, çizme, önlük) kullanır.	
A.5	Yaptığı çalışmaların kalitesini denetlemek	A.5.1	Yapağıyı/kılı/tiftiği kalitesine göre sınıflandırır ve uygun muhafaza koşullarında muhafaza eder.	
		A.5.2	Kırkım sonrası hayvanların beslenmesi, sağlık ve adaptasyonu için gerekli tedbirleri alır.	

Görev		B. İş organizasyonu yapmak			
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama		
B.1	İş planlaması yapmak	B.1.1	Yapılacak işler için iş önceliklerini belirler.	1. İş organizasyonu yapma 2. İş süreçlerinde kayıt tutma ve raporlama 3. İş süreçlerinde kullanılan ekipman, araç ve gereçler ile bunların doğru seçimi ve kullanımı 4. Kırkım alanında gerekli olabilecek yardımcı malzemeler 5. Araç, gereç ve ekipmanın hazırlığı 6. İş süreçlerinde kullanılan makine ve ekipmanla güvenli çalışma	
		B.1.2	İşlerin gidişatına ve olası değişikliklere göre iş planını yeniden düzenler.		
B.2	Çalışma/kırkım alanının planlamasını yapmak	B.2.1	Bölgesel iklim koşulları ve gebelik durumlarını gözeterek uygun kırkım mevsimini/zamanını belirler.		
		B.2.2	Kırkımı planlanan sürülerin/ hayvanların kırkım öncesi kuru kalması için gerekli tedbirleri alır.		
		B.2.3	Kırkım öncesi bekleme alanı, kırkım alanı ve kırkım sonrası bekleme alanlarını hazırlar.		
		B.2.4	Kırkım alanının aydınlatma, temizlik ve havalandırmasını kontrol eder.		
		B.2.5	Kırkım alanını hayvanın kaymayacağı, kolayca kontrol edileceği hayvan refahını gözetir şekilde hazırlar.		
		B.2.6	Hayvanların giriş çıkış kapıları ile yapağı/tiftik biriktirme alanlarını kontrol eder.		
B.3	Ekipman hazırlığı yapmak	B.3.1	Kırkım makinelerini, batarya, kablo ve elektrik bağlantılarını kontrol eder.		
		B.3.2	Makine ve ağızları (bıçaklarının) ile kırkım makaslarının kırılacak hayvanın tür ve ırk özelliğine uygunluğunu ve keskinliğini kontrol eder.		
		B.3.3	Yapağının konacağı, taşınacağı çuval ya da plastik poşetleri hazır eder.		
		B.3.4	Makine ve bıçaklarının, makasların yağlanması ve her hayvandan sonra temizlik ve dezenfeksiyonu için gerekli yağ, fırça ve dezenfektanı kontrol eder.		
		B.3.5	Koruyucu ekipman ve olası küçük kazalara karşı ilk yardım çantasını hazırlar.		
B.4	İş süreçlerinin kayıtlarını tutmak	B.4.1	Kayıt için gerekli tablet, defter ya da formları hazırlar.		
		B.4.2	Kırkılan hayvan sayısı ve küpe numaraları, yapağı miktarı vb. kayıtları tutar.		
		B.4.3	Tuttuğu rapor ve formları ilgili birime teslim eder.		

Görev		C. Küçükbaş hayvan kırkımını yapmak		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
C.1	Kırkım için hayvanı sabitlemek	C.1.1	Bağlanmadan kırılacaksa hayvanı dik olarak arka iki bacağı üstüne oturtur.	1..Küçükbaş hayvan anatomisi ve davranışları 2..Hayvan refahı ilkeleri 3..Hijyen ve gıda güvenliği kuralları 4..Kırkım makinelerinin yapısı ve çalışma prensipleri 5..Yün kalitesi ve sınıflama bilgisi 6. Kırkım makinesini doğru şekilde kurulumu ve kullanımı 7. Hayvanın korkutmadan sabitlenmesi 8. Yünün düzgün, tek parça halinde çıkarılması 9. Riskli ve hassas bölgelerin bilinmesi 10. Cilt yaralanmasını önleyecek şekilde kırkım yapılması 11. Yünün/tiftiğin kaliteye göre ayrılması ve paketlenmesi 12. Ekipmanların bakımının yapılması 13. Temizlik ve dezenfeksiyon uygulamaları 14. İş sağlığı ve güvenliği kuralları 15. İlk yardım bilgisi
		C.1.2	Bağlanacaksa hayvanın sol tarafına ark ayakları ve ön sol ayağından bir bez yardımıyla bağlar.	
		C.1.3	Yerde ya da kırkım masasında sabitler.	
C.2	Kırkımı gerçekleştirmek	C.2.1	Hayvanın tür ve ırkına uygun kırkım makinesi başlığını (geniş ya da dar ağızlı) ile makasını seçer.	
		C.2.2	Koyunun kırkımına döşten başlayarak sağ arka kalçada bitirir.	
		C.2.3	Keçinin kırkımına ön koldan başlayarak boyun kısmına doğru gider ve sağ arka kalçada bitirir.	
		C.2.4	Ana damarlara, meme uçlarına, kırıxık bölgelere derideki çıkıntılı bölgelere dikkat eder.	
		C.2.5	Kırkım makinesinin bıçak kısmını/ kırkım makasını bir sonraki hayvan için daldırma yöntemiyle dezenfekte eder. (iyot, formaldehit)	
		C.2.6	Kırkım makinesinin performansını koruması için bıçak kısmını sık sık temizler ve yağlar.	
		C.2.7	Kırkılan yapağıyı/kılı / tiftiği dürerek ya da tersten toplayıp depolama alanında depolar.	
C.3	İşlem (Kırkım) sonrası kontrolleri gerçekleştirmek	C.3.1	Kırkım tamamlandıktan sonra koyun üzerindeki yün kalıntılarını temizler ve ciltte herhangi bir kesik veya yara olup olmadığını kontrol eder.	
		C.3.2	Olası küçük hafif kanamalı durumlarda bölgeyi gazlı bez yada bir pamuk yardımıyla dezenfekte (iyot, alkol) eder, varsa antibiyotikli pomat sürer /sprey uygular.	
		C.3.3	Büyük yaralanmalı durumlarda ise bölgeye hemen bir bez ile tampon yapar ve veteriner hekime başvurur.	
		C.3.4	Gerekli kayıtları oluşturup sonraki kırkıma geçer.	
		C.4.1	Kırkım işi tamamen bittiğinde yünleri/tiftiği/kılları kalitelere göre ilgili torbalara taşır.	

C.4	İş sonu işlemleri gerçekleştirmek.	C.4.2	Kırkım yerini tüy ve gübrelerden temizleyip dezenfekte eder.	
		C.4.3	Kırkım makinelerinin /makaslarının temizlik ve yağlamasını yapar.	
		C.4.4	Kırkılan sürünün hava şartlarına adapte olabilmesi için kırkım günü meraya yollanmamasını, kapalı ortamda tutulmasını ve kırkıma aç giren hayvanların doyurulmasını ilgilisine telkin eder.	
		C.4.5	Kırkım işi tamamen bittiğinde kırkılan hayvan türü, ırkı, sayısı, toplam ve hayvan başı yapağı /tiftik miktarı kayıtlarını oluşturup ilgilisine teslim eder.	

Görev	D. Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak			
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.1	Kişisel mesleki gelişimini sağlamak	D.1.1	Mesleki gelişim faaliyetlerine ilişkin düzenlenen eğitimlere katılır.	1. Mesleki gelişim faaliyetleri 2. Mesleki eğitim veren kurum kuruluşlar 3. İş başı uygulamalar
		D.1.2	Mesleki uygulamalarına ilişkin yeni gelişmeleri takip ederek iş süreçlerine uygular.	
		D.1.3	Rehberlik eşliğinde gelişim ihtiyaçlarını tespit eder.	
D.2	Diğer çalışanların meslekî gelişimi desteklemek	D.2.1	Mesleği ile ilgili bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır.	
		D.2.2	Mesleki uygulamaları ile ilgili deneyimleri kapsamında bilgilendirme yapar.	

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar

1. Çizme / bot
2. Dezenfektan solüsyon
3. Eldiven (kaymaz, kesilmeye dayanıklı)
4. Hayvan sabitleme düzeneği
5. İlk yardım çantası
6. Kırkım makinesi
7. Koruyucu gözlük
8. Makine başlığı (bıçak seti)
9. Not defteri / kayıt cihazı
10. Önlük
11. Temizlik fırçası
12. Toz maskesi / maske
13. Yağlama yağı
14. Yün sınıflama torbası / çuvalı
15. Yün toplama örtüsü veya bezi

3.3. Tutum ve Davranışlar

1. Küçükbaş hayvan anatomisi ve davranışlarını hakkında bilgi sahibi olmak ve buna göre davranmak
2. Hayvan refahı ilkelerini gözetmek
3. Çevre koruma ve hijyen kurallarına uymak
4. Planlı ve organize olmak
5. İş disiplinine sahip olmak
6. İş sağlığı ve güvenliği kurallarına uymak
7. Hayvanı korkutmadan sabitlemek
8. Kırkım makinesini doğru şekilde kurmak ve kullanmak
9. Cilt yaralanmasını önleyecek şekilde kırkım yapmak
10. İlk yardım bilgi ve becerisine sahip olmak
11. Yünü düzgün, tek parça halinde çıkarmak
12. Yünleri kaliteye göre ayırmak ve paketlemek
13. Ekipmanların bakımını yapmak
14. Temizlik ve dezenfeksiyon uygulamak
15. Mesleki eğitimlere katılma ve mesleki gelişimi konusunda istekli olmak

Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlama Ekibi ve Teknik Çalışma Grubu Üyeleri:

No	Adı - Soyadı	Eğitim Bilgileri* (Tarih - Eğitim Kurumu/Bölüm Adı)	Deneyim Bilgileri* (Tarih – İş Yeri – Unvan)
1.	Şeref ÇAKIR	Ziraat Mühendisi (Zootechnist)	Tarım ve Orman Bakanlığı Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı
2.	Atilla BAŞKURT	Veteriner Hekim	Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü Bandırma Koyunculuk Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü